

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Atzinums Nr. 2

par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2010.gada 20.februārim.

Paredzētās darbības ierosinātājs: [Informācija dzēsta]

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs: SIA “Eiroprojekts”, reģistrācijas Nr.40003493684, adrese: Eksporta ielā 5, Rīgā, LV – 1010.

Pamatojoties uz **[Informācija dzēsta]** 2006.gada 29.decembrī Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

- 1. Paredzētās darbības nosaukums** - dolomīta ieguve derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki”.
- 2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta** - Ludzas rajona Malnavas pagasta **[Informācija dzēsta]** piederošajā nekustamajā īpašumā “Kapačluksti” (zemes kadastra Nr.6868 007 0125, kopējā platība 149,5 ha), 3.zemes vienībā (kadastra apzīmējums 6868 010 0200) 13,6 ha platībā.

- 3. Īss paredzētās darbības raksturojums**

Ietekmes uz vidi novērtējums dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” nekustamajā īpašumā “Kapačluksti” tika uzsākts 2005.gada 3.augustā, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot **[Informācija dzēsta]** iesniegumu, pieņēma lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību paredzētajai darbībai, pamatojoties uz

likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantu un šā likuma 1.pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 25.punktu.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegtajai informācijai dolomīta ieguve paredzēta nekustamajā īpašumā “Kapačluksti” (zemes kadastra Nr.6868 007 0125, kopējā platība 149,5 ha) 3.zemes vienībā (kadastra apzīmējums 6868 010 0200) 13,6 ha platībā. Īpašums izvietots agrāk neizmantotās derīgo izrakteņu atradnes “Salenieki” teritorijā Ludzas rajona Malnavas pagastā. Vairāki zemes īpašumam “Kapačluksti” blakus esošie zemes gabali pieder **[Informācija dzēsta]**. Aiz pašvaldības ceļa apmēram 200 m attālumā uz ziemeļiem no “Kapačlukstiem” atrodas dzīvojamā māja “Salinīki”, bet apmēram 250 m attālumā uz austrumiem no karjeram paredzētās teritorijas atrodas dzīvojamā māja “Buzinkova”. Plānotā dolomīta ieguves teritorija atrodas apmēram 5 km uz ziemeļaustrumiem no Kārsavas. Dolomīta ieguvei paredzētā teritorija ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kurā 1964.gadā ar vaļējiem meliorācijas grāvjiem ir veikti teritorijas nosusināšanas darbi aptuveni 140 ha platībā. Tā kā nekāda saimnieciska darbība šajā teritorijā netiek veikta, tā vietām ir aizaugusi ar krūmiem. Ziņojumā norādīts, ka plānotā karjera teritorijai tuvākajā apkārtnē - lauksaimniecībā izmantojamās zemēs - intensīva saimnieciskā darbība netiek veikta. Daļa šo zemju ir atstātas atmatā, daļa tiek izmantota ganībām, bet nelielu daļu aizņem aramzeme. Uz ziemeļiem un austrumiem no plānotā dolomīta karjera (aiz lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm) atrodas meži un pārpurvotas mežu teritorijas – Mihaļčenku pūrs un Salinīku pūrs, bet uz dienvidiem - meliorētās Buzinkovas pļavas un plūst Rītupe, kas iztek no Meirānu ezera Rēzeknes rajonā un ietek Veļikajas upē Krievijas teritorijā. Malnavas pagasta teritorijā Rītupe ietek no dienvidiem, tālāk, metot līkumu, tek austrumu virzienā līdz Buzinkovai, kur atkal, apmetot līkumu, novirzās uz rietumiem. Rītupes gultne posmā gar Salenieku dolomīta atradnes dienvidu daļu ir regulēta (iztaisnota un padziļināta), taču vairākos upes posmos ir saglabājusies vecupes gultne un plašas palienes. Malnavas pagasta teritorijas plānojumā 2004. – 2016.gadam dolomīta atradnes “Salenieki” teritorijai noteiktais lietošanas mērķis ir derīgo izrakteņu ieguve, bet Rītupes vecupes posmus paredzēts saglabāt kā dabas un ainavisko vērtību. Īpašumā “Kapačluksti” plānotā karjera dienvidu robeža atrodas apmēram 810 m no Rītupes un apmēram 460 m attālumā no Rītupes vecupes pie Buzinkovas. Apmēram 150 m no plānotā karjera dienvidu robežas zemes īpašumā “Saulkalne” Buzinkovas sādžā izvietota esošā dolomīta atradne “Rītupe”.

Gar īpašuma “Kapačluksti” ziemeļrietumu daļu virzās pašvaldības grants seguma ceļš Livzinīki – Salinīki – Kaskāni (situācijas plānā ceļš Nr.2), pa kuru pēc 2,6 kilometriem var sasniegt valsts galveno autoceļu A13 (Sanktpēterburga) Krievijas robeža - Rēzekne - Daugavpils - Lietuvas robeža (Viļņa) un pēc 3,3 kilometriem var sasniegt 1.šķiras autoceļu ar asfaltsegumu P50 Kārsava – Goliševa – Krievijas robeža

(Aizgārša). Gar īpašuma “Kapačluksti” austrumu daļu virzās pašvaldības grants seguma ceļš Salinīki – Zeļčova. Karjerā iegūtā dolomīta transportēšanai paredzēts izmantot pašvaldības ceļu Livzinīki – Salinīki – Kaskāni, paplašinot un uzlabojot tā segumu posmā no karjera līdz autoceļam A13, kā arī ierīkot no tā divus pievedceļus īpašumam “Kapačluksti” tā ziemeļrietumu daļā. Dolomīta transportēšanai paredzētā autoceļa tuvumā atrodas vairākas dzīvojamās mājas.

Sākotnēji (ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumā) tika izvērtēta iespēja dolomīta transportēšanai izmantot arī valsts 2.šķiras autoceļu V504 Bozova – Kaskāni, lai nogādātu dolomītu Kārsavas (Bozovas) dzelzceļa stacijā, un tālāk transportētu to pa dzelzceļu. Taču, sagatavojot noslēguma ziņojumu, ziņojuma autori no šī varianta ir atteikušies.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka dolomīta ieguvei paredzētajā teritorijā ir relatīvi cieša hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem. Zemes virsmas atzīmes teritorijā mainās no 96,9 m v.j.l. līdz 97,4 m v.j.l., savukārt gruntsūdens līmenis teritorijā atrodas no 95,2 m v.j.l. līdz 97,0 m v.j.l. Pavasara palu laikā ūdens līmenis Rītupē var sasniegt 99,17 m v.j.l., tāpēc atradnes “Salenieki” teritorija regulāri applūst. Dolomīta atradne “Salenieki” izvietota Rītupes 134. kilometrā labā krasta terasē, kuras platums apmēram 1,2 km. Atradnei tuvākie meliorācijas objekti ir zemes gabalā “Kaskāni” Rītupes labajā krastā (no 126,0 līdz 128,7 upes kilometram), zemes gabalā “Lukstenīki” Rītupes abos krastos (no 129,5 līdz 131,5 upes kilometram), zemes gabalā “Mazā Zeļčova” Rītupes labajā krastā (no 132,4 līdz 135,7 upes kilometram), zemes gabalā “Moseji” Rītupes kreisajā krastā (no 131,0 līdz 132,0 upes kilometram).

Rītupe posmā no Kārsavas – Goliševas autoceļa P50 (augšpus dolomīta atradnei “Salenieki”) līdz valsts robežai ir noteikta par prioritārajiem karpveidīgo zivju ūdeņiem un ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļautie Rītupes ūdens ķīmisko analīžu rezultāti (paraugi ņemti augšpus un lejpus Kārsavai) liecina, ka Rītupes ūdens kvalitāte atbilst Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumos Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” karpveidīgo zivju ūdeņiem noteiktajiem mērķlielumiem.

Apskatāmajā teritorijā aktīvo ūdens apmaiņas zonu veido kvartāra, Daugavas – Pļaviņu un Amatas – Arukilas ūdens horizonti. Kvartāra ūdens horizontu galvenokārt veido gruntsūdeņi. Ņemot vērā, ka gruntsūdeņi ieguļ 0,5 m līdz 2,0 m (dažviet atsevišķos pauguros 3 m līdz 5 m) no zemes virsmas, tie ir relatīvi vāji vai pilnīgi neaizsargāti no potenciāli iespējamā piesārņojuma. Neraugoties uz to, gruntsūdeņi relatīvi bieži tiek izmantoti vietējā ūdensapgādē. Ziņojumā iekļautā informācija liecina, ka plānotajam karjeram vistuvākajā viensētā “Salinīki” 2006.gadā ūdens līmenis grodu akā bija 1,5 m no zemes virsmas. Salinīku sādžas trijās grodu akās ņemto ūdens paraugu laboratorijas analīžu rezultāti liecina, ka ūdens kvalitāte atbilst Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.235 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” prasībām. Tuvāko apdzīvoto vietu un viensētu ūdens apgādei galvenokārt izmanto

Daugavas – Pļaviņu ūdens horizontu. Daugavas ūdens nesošo horizontu un Pļaviņu ūdens nesošo horizontu atdala vidēji 8,5 m biezs Salaspils svītas dolomītmerģeļa un māla slānis. Vairākas grodu akas, kurās ūdens līmenis ir no 4,5 m līdz 6,0 m dziļumā no zemes virsmas, arī ir ierīkotas uz Daugavas ūdens horizonta. Daugavas ūdens horizonts ir hidrauliski saistīts ar Rītupi, jo tās gultne apmēram 0,5 m ir iegrauzusies Daugavas svītas dolomītos. Rītupes baseins ir uzskatāms par Daugavas ūdens horizonta atslodzes apgabalu.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļautajai informācijai, Malnavas pagasta teritorijā nav īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un īpaši aizsargājamo sugu atradņu, kā arī Latvijas “NATURA 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju. Malnavas pagastā esošā mikrolieguma teritorija atrodas apmēram 6 km attālumā no plānotā karjera, tāpēc netiek prognozēta negatīva ietekme uz to. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, apsekojot karjeram paredzēto teritoriju un tās apkārtni, netika konstatētas īpaši aizsargājamās sugas un biotopi. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam pievienotais eksperta – ornitologa atzinums liecina, ka šī teritorija pēc novietojuma un veģetācijas struktūras nav uzskatāma par specifisku un putniem nozīmīgu teritoriju. Tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ir arī Latvijas “NATURA 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas, dabas parks “Numernes valnis” un dabas liegums “Kreiču purvs” atrodas attiecīgi apmēram 15 km un 11 km attālumā no karjeram paredzētās teritorijas, līdz ar to netiek prognozēta negatīva ietekme uz iepriekš minētajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.

Atradnē “Salenieki” izpētīto (A kategorijas) un novērtēto (N kategorijas) dolomīta krājumu kopapjoms pārsniedz 25 milj.m³, savukārt zemes īpašuma “Kapačluksti” 13,6 ha platībā A kategorijas dolomīta krājumi veido 3,6 milj.m³. Atbilstoši ģeoloģiskai stratifikācijai derīgo izrakteņi veido augšējā devona Daugavas svītas dolomīts. Dolomīta iegulu veido divas slāņkopas - augšējā ar slāņa biezumu no 4,1 m līdz 5,8 m (vidēji 4,9 m) un apakšējā ar slāņa biezumu no 20,8 m līdz 21,5 m (vidēji 21,1 m). Dolomītu slāņkopas atdala līdz 3,0 m bieza ūdeni vāji caurlaidīga nogulumu slāņkopa (dolomītmerģelis, mālains dolomīts un māli). Augšējo dolomītu slāņkopu veido līdz 700 000 m³ A kategorijas derīgā izrakteņa krājumu, savukārt apakšējo slāņkopu līdz 2 900 000 m³ derīgā izrakteņa. Segkārtas, ko veido augsne, dūņas, kūdra, smilts – grants, morēnas smilšmāls un mālsmilts, biezums ir no 1,6 m līdz 3,6 m. Karjera izstrāde tiek plānota augšējā dolomīta iegulas slāņkopā vidēji līdz 7,5 m dziļumam.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka plānotajā karjerā dolomīta ieguvei tiks izmantoti šādi ieguves veidi:

- slāņkopas mehāniskā uzirdināšana ar ekskavatoru vai hidroāmuru;
- izzāģēšana (dekoratīvā apdares materiāla ieguvei).

Ņemot vērā, ka tuvākās dzīvojamās mājas atrodas 200 m un 250 m attālumā, slāņkopas uzirdināšana ar spridzināšanu netiek paredzēta.

“Kapačlukstu” dolomīta ieguves teritorijas ziemeļrietumu daļā plānots izvietot iekārtas dolomīta apstrādei (drupināšana, šķirošana, skalošana). Ziņojumā norādīts, ka

uzirdinātais materiāls tiks nogādāts drupināšanas iekārtas iekraušanas bunkurā, no kurienes to pados uz drupināšanas-šķirošanas iekārtu. Iekārtā materiāls tiks drupināts un sadalīts frakcijās: līdz 32 mm, līdz 64 mm un lielāka par 64 mm. Rupjākā frakcija tiks padota atpakaļ drupināšanai, 32 mm līdz 64 mm frakcijas materiāls tiks novietots bērtnēs (kaudzēs), savukārt līdz 32 mm frakcijas materiāls tiks padots uz attīrošās šķirošanas iekārtu rupjākās frakcijas atdalīšanai. Iekārtām nepieciešamais ūdens 300 m³ stundā tiks padots no karjerā ierīkotās ūdenstilpnes, kas paredzēta karjerā pieplūstošo gruntsūdeņu un virszemes noteces savākšanai. Iekārtās atdalītais rupjākās frakcijas materiāls (daļiņu izmēri lielāki par 5 mm) tiks novietots bērtnēs, bet smalkā frakcija (pulpa) padota uz atūdeņošanas iekārtu. Ražošanas notekūdeņus paredzēts novadīt attīrīšanai nosēddīķos. Karjerā savāktu ūdeņu attīrīšanas nosēddīķu precīzu aprēķinu paredzēts veikt turpmākajā projektēšanā, lai ūdeņu novadīšana nepasliktinātu ūdens kvalitāti Rītupē.

Objekta nodrošināšanai ar elektroenerģiju paredzēts izmantot dīzeļģeneratoru vai izbūvēt jaunu 2,5 km garu elektropārvades līniju. Darbinieku vajadzībām nepieciešamā dzeramā ūdens apgādei paredzēts ierīkot artēzisko urbumu. Sadzīves vajadzībām karjerā paredzēta maināmo EKO tipa tualešu izmantošana. Par sadzīves atkritumu un ar naftas produktiem piesārņoto atkritumu izvešanu paredzēts noslēgt līgumus ar licencētām atkritumu apsaimniekotājfirmām. Paredzēts sagatavot karjera rekultivācijas projektu.

Dolomīta izstrāde zemes īpašumā "Kapačluksti" tiek plānota 7 gadus, gadā iegūstot līdz 110000 m³ dolomīta. Dolomīta ieguvī paredzēts veikt visu gadu, izņemot decembri, janvāri un februāri, kad varētu tikt veikti tikai daļēji sasalušās slāņkopas uzirdināšanas darbi. Darbi karjerā tiek plānoti vidēji 11 stundas dienā tikai darba dienās. Lai dolomīta ieguves laikā novērstu plānotā karjera applūšanu, pa tā perimetru paredzēts izveidot no 2,1 m līdz 2,6 m augstu norobežojošo aizsargvalni.

Saskaņā ar iepriekšējos gados veiktās dolomīta atradnes "Salenieki" ģeoloģiskās izpētes rezultātiem, derīgais izrakteis ir pilnībā piesūcināts ar ūdeni. Daugavas ūdens nesošais horizonts tiek raksturots ar lielu ūdens pieteci un augstiem dolomīta filtrācijas parametriem, proti, ūdens horizonta ūdensvadāmība novērtēta vidēji 2500 m² diennaktī. Ziņojumā sniegta informācija, ka, lai veiktu dolomīta augšējās slāņkopas izstrādi, nepieciešama gruntsūdens līmeņa pazemināšana līdz 7,7 m visā karjera izstrādes periodā. Tiek prognozēts, ka pirmajā izstrādes gadā ūdens pieplūde (pazemes ūdeņi un atmosfēras nokrišņi) karjerā varētu būt līdz 1700 m³ stundā, bet pēdējā karjera izstrādes gadā līdz 2209 m³ stundā. Paredzēts, ka ūdens atsūkņēšanas sistēma darbosies visu gadu. Lai nodrošinātu ūdens novadīšanu no karjera, sūkņu kopējai jaudai jābūt ne mazākai par 2600 līdz 2700 m³ stundā. Visā karjera teritorijā tiek plānota esošo meliorācijas grāvju pārbūve. Lai nodrošinātu gan meliorācijas grāvju savākto, gan karjerā atsūkņēto ūdeņu novadīšanu, īpašumā "Kapačluksti" paredzēts apmēram 200 m uz rietumiem no plānotā karjera izveidot jaunu novadgrāvi līdz Rītupei, kā arī pārtīrīt, paplašināt un padziļināt citus nosusinātājgrāvjus.

Saistībā ar karjera ūdeņu novadīšanu netiek prognozētas būtiskas Rītupes ūdens līmeņa un caurplūduma izmaiņas, jo palu laikā dolomīta atradnei "Salenieki"

piegulošajā posmā Rītupes caurplūdums sasniedz $67,4 \text{ m}^3 / \text{sek}$, bet no karjerā atsūknētā ūdens daudzums būs aptuveni $0,5 \text{ m}^3 / \text{sek}$. Savukārt Rītupes vidējais caurplūdums vasaras sausākajā periodā, kas ir $0,7 \text{ m}^3 / \text{sek}$, palielināsies. Taču, ņemot vērā, ka netiek prognozēta Rītupes ūdens kvalitātes pasliktināšanās saistībā ar karjera ūdeņu novadīšanu, netiek prognozēta arī ietekme uz Rītupes ekosistēmu. Lai gan plānotā karjera darbības rezultātā sagaidāma Rītupes caurplūduma palielināšanās, ziņojuma autori uzskata, ka patlaban nav nepieciešams veikt Rītupes gultnes tīrīšanu. Ziņojuma autori uzskata, ka Rītupes gultnes atsevišķu posmu pārtīrīšanas nepieciešamība atkārtoti jānovērtē pēc karjera viena gada ekspluatācijas.

Atbilstoši ziņojumā norādītajam, “Kapačlukstu” karjera izstrādei nepieciešamā ūdens atsūknēšana radīs būtisku ietekmi uz apkārtējo teritoriju hidroģeoloģisko režīmu. Ūdens atsūknēšanas rezultātā ap karjeru izveidosies depresijas piltuve un notiks pazemes ūdeņu barošanās no Rītupes (upes ūdens infiltrācija Daugavas ūdens horizontā), savukārt lejpus karjera ūdens novadgrāvja izplūdes Rītupē, kā līdz šim notiks pazemes ūdens horizontu atslodze Rītupē.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika veikta karjera ūdens atsūknēšanas rezultātā veidojošās depresijas piltuves hidroģeoloģiskā datormodelēšana. Tā parāda gan depresijas piltuves iespējamo konfigurāciju, gan ūdens līmeņus tā pazemināšanās laikā. Hidroģeoloģiskajā modelēšanā apskatīti vairāki scenāriji, proti:

- darbojas tikai plānotais karjers zemes īpašuma “Kapačluksti”;
- darbojas tikai esošais karjers “Rītupe”;
- vienlaicīgi darbojas abi karjeri.

Modelēšanas dati liecina, ka, izstrādājot karjeru “Kapačluksti” līdz plānotajam dziļumam $7,5 \text{ m}$, karjera ietekmes maksimālais rādiuss var sasniegt $1,5 \text{ km}$. Ziņojumā norādīts, ka Rītupes labajā krastā ietekmes zonā nav artēzisko aku, līdz ar to karjera izstrāde ietekmēs pazemes ūdens līmeni tuvāko 7 viensētu grodu akās Buzinkovas un Salinīku sādžās. Šajās akās ūdens var pilnīgi izsīkt. Savukārt “Grīvu” viensētas grodu akā Lozdovas sādžā, kas atrodas uz rietumiem no plānotā karjera, sagaidāma neliela ūdens līmeņa paaugstināšanās. Tā kā Rītupes kreisajā krastā izvietotās artēziskās akas ekspluatē Daugavas ūdens horizontu un attālums līdz tām pārsniedz 1 km , netiek prognozēta būtiska ietekme uz ūdens līmeni tajās. Tā kā Kārsavas pilsētas centralizētajai ūdensapgādei izmanto Daugavas un Daugavas – Pļaviņu horizontus, bet Malnavas ciema centralizētajai ūdensapgādei izmanto Pļaviņu un Daugavas – Pļaviņu horizontus, karjera ekspluatācijas rezultātā netiek prognozēta ietekme uz Kārsavas pilsētas un Malnavas ciema ūdensgūtnēm. Modelēšanas dati liecina, ka ūdens atsūknēšana karjerā “Rītupe” (ūdens līmeņa pazeminājums līdz $13,0 \text{ m}$, karjera platība $3,04 \text{ ha}$), arī rada būtisku ietekmi uz apkārtējās teritorijas hidroģeoloģiskajiem apstākļiem. Abu karjeru vienlaicīgas darbības laikā būtiskāks ūdens līmeņa pazeminājums saistāms ar karjeru “Rītupe”. Neapšaubāmi, ka vienlaicīgas divu karjeru nosusināšanas rezultātā kopējās depresijas piltuves rādiuss nedaudz palielinās, savukārt katrā karjerā atsūknētā ūdens daudzums samazinās. Ziņojumā norādīts, ka prognozēto ūdens pieplūdi “Kapačlukstu” karjerā varētu kavēt esošais karjers

“Rītupe”, no kura apmēram $0,11 \text{ m}^3 / \text{sekundē}$ atsūknēto ūdeņu novada vecupē, kas ieplūst Rītupē apmēram 500 m virs “Kapačlukstu” karjera ūdens novadgrāvja izplūdes. Līdz ar to, ziņojuma autori uzskata, ka neatkarīgi no tā, vai tiek ekspluatēts

viens vai abi karjeri, ietekme uz apkārtējās teritorijas hidroģeoloģiskajiem apstākļiem principiāli nemainīsies.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļautais paredzētās darbības gaisu piesārņojošo vielu (cietās daļiņas PM₁₀) izkliedes modelēšanas aprēķins liecina, ka normatīvos noteiktās robežvērtības karjeram tuvāko dzīvojamo māju apkārtnē netiks pārsniegtas. Gatavās produkcijas transportēšanas rezultātā tiek prognozēta Ministru Kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumos Nr.597 "Vides trokšņa novērtēšanas kārtība" noteiktās vides trokšņa dienas robežvērtības pārsniegšana 50 m līdz 90 m attālumā ap autoceļu Livzinīki – Salinīki – Kaskāni. Ņemot vērā, ka produkcijas transportēšanas ceļa tiešā tuvumā atrodas vairākas dzīvojamās mājas, ir paredzēti konkrēti pasākumi, lai mazinātu un novērstu diskomfortu. Karjerā izmantojamo mehānismu radītā trokšņa modelēšanas aprēķini liecina, ka normatīvos noteiktās vides trokšņa dienas robežvērtības tiks pārsniegtas līdz 130 m attālumā austrumu un ziemeļaustrumu virzienā no plānotā karjera. Tā kā šajā teritorijā nav dzīvojamās apbūves, īpaši pasākumi trokšņa mazināšanai netiek plānoti.

Vides pārraudzības valsts birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- dolomīta iegula atradnē "Salenieki" sastāv no divām slāņkopām - augšējās ar slāņa biezumu no 4,1 m līdz 5,8 m un apakšējās ar slāņa biezumu no 20,8 m līdz 21,5 m;
- zemes īpašumā "Kapačluksti" izstrāde tiek plānota augšējā dolomīta iegulas slāņkopā vidēji līdz 7,5 m dziļumam;
- lai veiktu dolomīta ieguvi, nepieciešama gruntsūdens līmeņa pazemināšana;
- dolomīta ieguvi paredzēts veikt visu gadu, izņemot decembri, janvāri un februāri, kad varētu tikt veikti tikai daļēji sasalušās slāņkopas uzirdināšanas darbi;
- dolomīta slāņkopas irdināšana ar spridzināšanu netiek paredzēta;
- darbi karjerā tiek plānoti vidēji 11 stundas dienā tikai darba dienās.
- lai pasargātu karjeru no applūšanas ar Rītupes palu ūdeņiem, ap karjeru paredzēts izveidot no 2,1 m līdz 2,6 m augstu aizsargvalni;
- ūdeņu atsūkņošana karjerā būs nepieciešama visu gadu;
- karjerā paredzēta iegūtā dolomīta apstrāde - drupināšana, šķirošana un skalošana;
- dolomīta apstrādes iekārtai nepieciešamo ūdeni paredzēts padot no karjerā ierīkotās ūdenstilpnes, kas paredzēta karjerā pieplūstošo gruntsūdeņu un virszemes noteces savākšanai;
- karjerā savāktos ūdeņus paredzēts attīrīt nosēdētājos, kuru precīzu aprēķinu paredzēts veikt turpmākās projektēšanas gaitā;
- dzidrinātos ūdeņus paredzēts atsūknēt jaunizveidotā novadgrāvī un tālāk Rītupē;
- netiek prognozētas būtiskas Rītupes ūdens līmeņa un caurplūduma izmaiņas saistībā ar karjera ūdeņu novadīšanu;
- netiek prognozēta ietekme uz Rītupes ekosistēmu saistībā ar karjera ūdeņu novadīšanu;
- pazeminot ūdens līmeni par 7,7 m, karjera radītās depresijas piltuves maksimālais iespējamais rādiuss ir 1,5 km;
- pazemes ūdens līmenis var pazemināties vai ūdens var pat pilnīgi izsīkt tuvāko 7 viensētu grodu akās Buzinkovas un Salinīku sādžās;

- karjera ekspluatācijas rezultātā netiek prognozēta ietekme uz Kārsavas pilsētas un Malnavas ciema ūdensgūtnēm;
- pēc dolomīta izstrādes karjera teritorijā paredzēts izveidot ūdenskrātuvi;
- paredzētās darbības rezultātā netiek prognozēta ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un īpaši aizsargājamiem biotopiem;
- paredzētās darbības rezultātā netiek prognozēta ietekme uz kultūras pieminekļiem, arī uz Salinīku kapsētu;
- dolomīta transportēšanai piedāvātajā maršrutā nepieciešams veikt ceļa Livzinīki – Salinīki – Kaskāni kravnesības uzlabošanu un ceļa paplašināšanu posmā no karjera līdz autoceļam A13;
- lai mazinātu un novērstu diskomfortu autoceļa Livzinīki – Salinīki – Kaskāni tiešā tuvumā “Kaskānu” 2 viensētās (14 m un 19 m no ceļa), paredzēts ar šo māju īpašnieku piekrišanu izveidot ātri augošu koku (krūmu) aizsargstādījumus, kā arī uz ceļa aptuveni 30 m pirms un pēc šīm mājām ierīkot ātrumu ierobežojošos ceļa vaļņus. Ja paredzētie pasākumi izrādīsies maz efektīvi, iespējams šo māju fasādēm, kas vērstas uz ceļu, ielikt pakešlogus.

4. Izvērtētā dokumentācija

[Informācija dzēsta]

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem)

Informatīvie materiāli par sagatavoto iesniegumu ietekmes uz vidi novērtējumam dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” Ludzas rajona Malnavas pagastā **[Informācija dzēsta]** piederošā zemes īpašumā “Kapačluksti” (zemes kadastra Nr.6868 007 0125, kopējā platība 149,5 ha) 3.zemes vienībā (kadastra apzīmējums 6868 010 0200) 13,6 ha platībā bija pieejami: Malnavas pagasta padomē, “Vītoli”, Malnavas pagastā, Ludzas rajonā; Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē, Zemnieku ielā 5, Rēzeknē, SIA “Firma L4”, Jelgavas ielā 90, Rīgā un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana notika 2005.gada 3.oktobrī Malnavas pagasta padomē. Sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 9 interesenti. Sanāksmes dalībnieki interesējās par firmu, kas varētu veikt dolomīta ieguvi, un iegūtā dolomīta tālāko izmantošanu, vēlējās uzzināt, ko raksturo dolomīta krājumu kategorija un kādas kvalitātes dolomīts ir iegūstams atradnē “Salenieki”, jautāja par gruntsūdens atsūknēšanu un norādīja, ka Rītupe bieži pārplūstot, interesējās par teritorijas izmantošanu pēc karjera slēgšanas un par karjera izstrādes rezultātā īpašumiem nodarīto kaitējumu iespējamajām kompensācijām. Sanāksmes dalībnieki norādīja, ka

dolomīta ieguve ir paredzēta arī īpašumam “Kapačluksti” blakus esošajā teritorijā (karjers “Rītupe”), un interesējās par iespējamo ietekmi uz vidi saistībā ar plānoto darbību.

Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Lozdovas ciema iedzīvotāja un 6 atradnei “Salenieki” piegulošo zemes īpašumu īpašnieku priekšlikumus paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam. Pamatojoties uz **[Informācija dzēsta]** iesniegumu,

sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem un sabiedrības priekšlikumiem, Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2005.gada 22.novembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki”.

Vides pārraudzības valsts birojs 2006.gada 4.aprīlī saņēma **[Informācija dzēsta]** vēstuli, kurā bija norādīts, ka dolomīta atradnē “Salenieki” zemes īpašumā “Kapačluksti”, papildus sākotnējai darbības iecerei – dolomīta ieguvei, darbības ierosinātais ir nolēmis uzstādīt arī dolomīta drupināšanas – šķirošanas līniju. Ņemot vērā to, ka Malnavas

pagasta sabiedrība izrādīja interesi par dolomīta ieguves ietekmes uz vidi novērtējumu un ka drupināšanas – šķirošanas līnija ir jauns piesārņojuma avots, par kuru netika sniegta informācija 2005.gada 3.oktobra sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā, Vides pārraudzības valsts birojs informēja **[Informācija dzēsta]**, ka par paredzētajām darbības izmaiņām nepieciešams informēt Malnavas pagasta padomi un vietējā laikrakstā jāpublicē paziņojums, dodot sabiedrībai iespēju pieprasīt atkārtotu ietekmes uz vidi

novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu. Izpildot Vides pārraudzības valsts biroja prasību, paziņojums tika publicēts 2006.gada 28.aprīlī laikrakstā “Ludzas Zeme”. Likumdošanā noteiktajā laikā netika saņemti pieprasījumi sākotnējās sabiedriskās apspriedes organizēšanai, bet tika saņemta Buzinkovas sādžas iedzīvotāju ieteikumi ietekmes uz vidi novērtējumam. 2006.gada 25.maijā Vides pārraudzības valsts birojs nosūtīja **[Informācija dzēsta]** vēstuli, kurā tika norādīts, ka, izstrādājot ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki”, atbilstošajās ziņojuma sadaļās jāiekļauj informācija, kas attiecas arī uz dolomīta apstrādes iekārtu (drupināšana, šķirošana, skalošana) darbību, kā arī jāizvērtē to iespējamā ietekme uz vidi objekta ierīkošanas un ekspluatācijas laikā (gaisa piesārņojums, trokšņi, hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņas, notekūdeņi, ietekme uz sabiedrību u.c. faktori), kā arī jāizstrādā priekšlikumi nepieciešamajiem inženiertehniskajiem un organizatoriskajiem pasākumiem ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai un vides monitoringam.

Dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” zemes īpašumā “Kapačluksti” ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja SIA “Eiroprojekts” un 2006.gada 18.septembrī to iesniedza izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā. Darba ziņojums bija pieejams sabiedrībai: Malnavas pagasta padomē, “Vītoli”, Malnavas pagastā, Ludzas rajonā; Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē, Zemnieku ielā 5, Rēzeknē un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2006.gada 29.septembrī Malnavas pagasta padomē. Šo likumdošanā paredzēto iespēju piedalīties darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā izmantoja 12 interesenti. Sanāksmes dalībnieki galvenokārt pauda bažas par karjera ietekmi uz esošās meliorācijas sistēmas darbību un karjeram piegulošo teritoriju iespējamo applūšanu saistībā ar plānoto karjera ūdens novadīšanu. Iedzīvotāji jautāja, vai darbības ierosinātais apņemas ierīkot jaunus dziļurbumus gadījumā, ja apkārtējo māju akās pazudīs ūdens, kā arī interesējās par paredzētās darbības ietekmes zonu (depresijas piltuves rādīsim). Iedzīvotāji norādīja, ka karjeram piegulošajās pļavās mīt griezes un rubeņi, informēja, ka Rītupe pašlaik ir aizsērējusi un ir nepieciešama tās tīrīšana. Sanāksmes dalībnieki jautāja, vai karjera notekūdeņi neietekmēs Rītupes ūdens

kvalitāti, interesējās, kā tika noteikts iespējamais trokšņa līmenis, un norādīja, ka jau šobrīd iedzīvotājus traucē troksnis no esošā “Rītupes” karjera. Iedzīvotāji interesējās, vai dolomīta transportēšana tiek plānota pa pašvaldības ceļu Salinīki – Buzinkova, un jautāja, kur var iesniegt savus priekšlikumus par paredzēto darbību.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Lozdovas ciema iedzīvotāja un Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes priekšlikumus ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma pilnveidošanai. Darba ziņojuma izvērtēšanā Vides pārraudzības valsts birojs iesaistīja neatkarīgus ekspertus.

Ekspertu atzinumi, Lozdovas ciema iedzīvotāja un Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai tika apkopoti un iestrādāti Vides pārraudzības valsts biroja 2006.gada 10.novembra Atzinumā par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma vai precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja, ekspertu, Lozdovas ciema iedzīvotāja un Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes izteiktās prasības un priekšlikumus, tika sagatavots un 2006.gada 29.decembrī iesniegts izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums.

Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams: Malnavas pagasta padomē, “Vītoli”, Malnavas pagastā, Ludzas rajonā; Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē, Zemnieku ielā 5, Rēzeknē un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī interneta mājas lapās www.zemesresursi.lv un www.vidm.gov.lv/ivnvb. Noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes atsaukumi, kurā norādīts, ka dolomīta slāņkopas irdināšanai karjerā spridzināšana nav pieļaujama, jo tuvākās apdzīvotās mājas atrodas 200 m un 250 m attālumā.

Neraugoties uz to, ka karjerā nebūs īpaši daudz darba vietu vietējiem iedzīvotājiem, saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļauto informāciju pašvaldības attieksme pret paredzēto darbību ir pozitīva. Malnavas pagasta teritorijas plānojumā dolomīta ieguvei plānotā teritorija ir paredzēta derīgo izrakteņu ieguvei. Savukārt, lai apzinātu vietējo iedzīvotāju viedokli par plānoto dolomīta ieguvi, ziņojumā norādīts, ka ir notikušas tikšanās un pārrunas ar atsevišķu tuvāko viensētu iedzīvotājiem. Kopumā vietējo iedzīvotāju attieksme ir neitrāla (domā, ka negatīvu ietekmi attiecībā uz sevi nejutīs, bet apkārtnē vismaz notiks kāda saimnieciska darbība) vai arī paustas bažas par iespējamo ūdens izžušanu akās, troksni un putekļiem.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

Noslēguma ziņojums un Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par to iesniedzams Ludzas rajona Malnavas pagasta padomē. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 21. pantā

noteiktais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru Kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.355 “Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība”.

- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijas jautājumi jārisina atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 20.jūlija noteikumu Nr.619 “Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas” prasībām.
- Karjera izveide meliorētajās zemēs nedrīkst pasliktināt meliorācijas sistēmu darbību, tādēļ jāapseko esošās meliorācijas sistēmas (arī caurtekas) dolomīta ieguvei piegulošajās teritorijās, tās jāsakārto, jāiztīra, jāpārkārto vai jāizveido no jauna, lai karjerā atsūknēto gruntsūdeņu novadīšanas rezultātā nepasliktinātu ūdens noteci no piegulošajām platībām.
- Dolomīta ieguve pieļaujama līdz 7,5 m dziļumam.
- Karjerā atsūknēto gruntsūdeņu novadīšana nedrīkst pasliktināt ūdens kvalitāti Rītupē.
- Pēc karjera viena gada ekspluatācijas jāveic Rītupes posma lejpus karjeram apsekošana un nepieciešamības gadījumā jāveic gultnes atsevišķu posmu pārtīrīšana, saskaņojot to ar Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldi.
- Dolomīta slāņkopas irdināšanai spridzināšana nav pieļaujama.
- Pirms darbu uzsākšanas jāapseko visi plānotās dolomīta izstrādes depresijas piltuves zonā esošie ūdens apgādes avoti, jānomēra un dokumentāli jāfiksē aku dziļums un ūdens līmenis.
- Karjera ekspluatācijas laikā jāveic regulāri mērījumi attiecīgajos ūdens apgādes avotos.
- Jānodrošina pasākumi, lai nepasliktinātu apkārtējo māju ūdens apgādi.
- Jāizstrādā un jāsaņem ar pašvaldību preventīvo pasākumu plāns rīcībām, kas veicamas, lai nodrošinātu nepārtrauktu iedzīvotāju ūdensapgādi un ietekmi mazinošo pasākumu realizāciju.
- Karjera tiešā tuvumā jāierīko Daugavas pazemes ūdens horizonta novērojumu aku tīkls.
- Dolomīta transportēšanai izvēlētajā maršrutā jāveic ceļa Livzinīki – Salinīki – Kaskāni kravnesības uzlabošanu un ceļa paplašināšanu posmā no karjera līdz autoceļam A13.
- Dolomīta transportēšanas ceļa diskomforta zonas skartajās viensētas jānodrošina plānotos pasākumus diskomforta mazināšanai un novēršanai.
- Pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas jāsaņem derīgo izrakteņu ieguves atļauja (licence) atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 21.jūnija noteikumos Nr.449 “Zemes dziļi izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas, kā arī ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” noteiktajam.
- Dolomīta ieguve īpašumā “Kapačluksti” jāveic atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumu Nr.779 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” prasībām.
- Karjera rekultivācija jāveic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Jānodrošina regulāru vides stāvokļa monitoringu, tai skaitā, kontrolējot pazemes ūdeņu līmeņus piegulošajās teritorijās un ūdens kvalitāti Rītupē.
- Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē jāpieprasa un jāsaņem vides aizsardzības tehniskie noteikumi.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolemj rekomendēt dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē “Salenieki” **[Informācija dzēsta]** piederošajā nekustamajā īpašumā “Kapačluksti” (zemes kadastra Nr.6868 007 0125, kopējā platība 149,5 ha) 3.zemes vienībā (kadastra apzīmējums 6868 010 0200) 13,6 ha platībā projekta turpmāko izstrādi atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajiem risinājumiem un šajā atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var apstrīdēt Vides ministrijā mēneša laikā no atzinuma spēkā stāšanās dienas.

Direktors

J. Avotiņš

2007.gada 20.februārī.